

gentage, at Forslaget i alt væsentligt er en praktisk og tidsvarende Reform, der vil vække Tilfredshed overalt og hindre Indgriben og Tvang paa et Omraade, der særlig fortjener at blive fredet mod pinlige Oprim og Chikanerier.

Meyer: I den sidste Halvdel af Rigsdagssamlingen 1901—02 fremsatte mine to ærede Partifæller, Folketingsmanden for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) og Folketingsmanden for Aarhus nordre Valgkreds (Sabroe), under Behandlingen af Lovforslaget om Brugen af Kirkerne et Ændringsforslag om, at der ogsaa kunde holdes Mindetaler paa Kirkegaarden. Det Ændringsforslag blev taget tilbage, da den daværende højterede Kultusminister lovede at fremsætte Forslag, som gik i den nævnte Retning. Nu ere vi altsaa naaede saa vidt, og dermed er vel ogsaa en Del af de Besværinger, som tidligere rejstes i Anledning af Begravelser, falden bort. Det er, ikke mindst den Gang de nævnte ærede Medlemmer fremsatte deres Ændringsforslag, blevet paapeget, at der ofte har foreligget Kalamiteter med Hensyn til den røde Fane, og den røde Fane spillede i det hele i Diskussionen om denne Sag en ikke ringe Rolle. Jeg kunde have Lyst, blot lige flygtigt, at berøre dette Spørgsmaal, fordi man fra Præsternes Side ofte i den Henseende er optraadt paa en overdreven urimelig Maade.

Naar en Fagforening t. Eks. har taget sin røde Fane med paa Kirkegaarden, har man straks set den levendegjorte Revolution symboliseret i denne Fane, selv om en saadan rød Fane, som f. Eks. en Fagforenings, har været ganske uskyldig, idet der paa Fanedugen blot har været en Støvle, en Kringle eller et andet Fagsymbol, og har haft en eller anden skikkelig Devise; det har imidlertid været nok til, at Præsten straks har ment, at der var al lovlig Grund til at forvise en saadan Fane fra Kirkegaarden. Det er saa meget mere urimeligt, som Præsterne selv synes at være gode Fagforeningsmedlemmer, hvad der navnlig ogsaa fremgaar af det foreliggende Forslag, i hvilket der staar, at naar en anden Præst end den, der egentlig er berettiget dertil, forretter en Begravelse, skal der derved ikke fragaa noget i den Præsts lovlige Indtægter, der er berettiget til at forrette Begravelsen. Det viser, at Præsterne selv forstaa sig meget vel paa at hævde deres økonomiske Interesser. Det er derfor saa meget urimeligere, synes jeg, at der, naar Arbejderne tage

deres Fane med paa Kirkegaarden og derved gennem Fanen vise, hvad der er deres Fag og deres Livsopgave, saa skal rejstes Indvendinger mod, at en saadan Fane tages med ved Begravelser.

Heller ikke forekommer det mig, at Præsten har været berettiget til at sige, fordi det var en socialistisk Fane, at her havde man Socialismens Fane udfoldet paa Kirkens Grund, og at det maatte støde Præsten. Jeg skal nu ikke komme ind paa det Spørgsmaal, hvorvidt der er en saadan bestemt Modsigelse mellem Socialismen og Kristendommen, at det er nødvendigt for Præsten at optræde paa denne Maade, men jeg vil pege paa, at det gaar med socialistiske Fane, som det gaar med Fagforeningsfane, at der paa dem staar en eller anden Indskrift, der kundgør, hvad der er Partiets Maal. Saaledes stod der paa en Fane i 13de Kreds, til hvilken jeg hører, og som jeg har den Ære at være Repræsentant for, den Indskrift: „Folkets Villie den højeste Lov“. Præsten erklærede, at den Fane maatte ikke komme ind paa Kirkegaarden, fordi, sagde han, det er ikke Folkets Villie, der er den højeste Lov, det er Guds Villie. Det er jo rigtignok en ret mærkværdig Fortolkning, der navnlig overfor os vil savne tilstrækkelig Vægt, da vi jo alle sammen, hvad enten vor Gerning f. Eks. i Rigsdagens og Partiforeningernes Virksomhed er af den ene eller den anden Partifarve, gaa ud paa, rent borgerlig talt, at forandre det bestaaende til noget bedre, og enten det sker paa den Maade, de konservative mene det, eller Venstre eller Socialdemokratiet mener det, arbejde vi paa at faa noget bedre end det, der er, og den Ret have vi alle, at kæmpe for Forbedringer i de jordiske Forhold. Men Præsten mente, at denne Devise skulde overføres paa det himmelske, og at her skulde Guds Villie være den højeste Lov, og naar det ikke stod paa Fanen, kunde den ikke faa Lov til at være paa Kirkegaarden. Det er ikke de eneste Urimeligheder; der har været dem, som ere langt værre, hvor det endogsaa er kommet til beklagelige Oprim paa en Kirkegaard.

Det glæder mig derfor i høj Grad, at man nu er naaet til i et Lovforslag at faa slaet fast, at Fane kunne medtages paa Kirkegaarden, og at man ikke i disse Faners Tilstedeværelse, selv om det er socialistiske Fane, ser noget, der kan være stødende for selve Begravelsen. Men uagtet jeg udtrykker denne Anerkendelse og er enig med den sidste ærede Taler (Jen-